

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 4763-01-23

05 אוגוסט 2026

לפני :

כב' השופטת הבכירה הדס יהלום
נציגת ציבור (עובדים) גב' אסנת חסיד
נציגת ציבור גב' נאוה פרח לוי

התובע:

דנה דקל

ע"י ב"כ עו"ד פינשטיין (סיוע משפטי)

נגד

הנתבע:

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ עו"ד דמרי

פסק דין

1. בהליך זה מתבררת זכאות התובעת, השוהה בחו"ל לצרכי לימודים במשך שנים רבות, להשבת דמי ביטוח ששילמה במהלך תקופה בה שהתה בחו"ל ומה היקף ההשבה.
2. התובעת הגישה תצהיר עדות ראשית ביום 24/3/24 ועדותה נשמעה ביום 12/4/26 ממקום מושבה בבריטניה, באמצעות הזום. ביום 11/12/25 הגיש הנתבע תעודת עובד ציבור של מאת מר משה ורסנו, מנהל תחום בכיר במחלקת גביה וביטוח. מר ורסנו התייצב לדיון שהתקיים ביום 14/12/25. הצדדים הגישו סיכומים בכתב.
3. אלה העובדות שאינן שנויות במחלוקת:
 - א. התובעת ילידת 1979, בעלת אזרחות בריטית משנת 2005.
 - ב. התובעת יצאה מהארץ לבריטניה ביום 28/1/12 לצרכי לימודים.
 - ג. ביום 3/6/13 נולדה לתובעת בת, בבריטניה.
 - ד. התובעת למדה בחו"ל תואר ראשון ובשני ובמועד מתן העדות למדה לקראת תואר דוקטור.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 23-01-4763

05 אוגוסט 2026

- ה. ביום 12/1/13 התובעת מילאה שאלון לקביעת תשובות לשוהה בחו"ל.
בהתאם לתשובותיה הוחלט על הפסקת התשובות החל מיום 22/1/12,
המועד שבו עזבה את הארץ.
ו. התובעת הגישה ערר על ההחלטה ובו כתבה כי יש לה כוונות לחזור
לישראל וכי מדובר בשהות זמנית בחו"ל.
ז. לאור פנייתה הוחלט לחדש את התשובות מהמועד שבו הופסקה.
ח. ביום 30/1/18 הודיע הנתבע לתובעת כי נשללה תשובתה החל מיום
1/10/17 בשל שהיה של למעלה מחמש שנים בחו"ל
ט. ביום 11/2/18 התובעת מילאה שאלון והצהירה שהיא שוהה בחו"ל
לצרכי לימודים.
י. ביום 14/2/18 הודיע הנתבע לתובעת כי אושרה תשובתה, אף שחלפו
למעלה מחמש שנים מאז שעזבה את הארץ.
יא. ביום 31/10/22 נשלח לתובעת מכתב להשלמת פרטים לצורך קביעת
תשובות.
יב. ביום 7/11/22 הגישה התובעת בקשה להכיר בה כעובדת בחו"ל וביקשה
לקבל פטור מדמי ביטוח ולשמר את תשובותה בישראל.
יג. ביום 7/11/22 הודיע הנתבע לתובעת כי הוחלט לבטל את תשובותה החל
מיום 1/10/18.
יד. במכתב נוסף מיום ביום 8/11/22 הודיע הנתבע לתובעת כי הוחלט לבטל
את תשובותה החל מיום 22/3/22, עשר שנים לאחר שעזבה את ישראל.
טו. התובעת שלחה לנתבע תלושי שכר בבריטניה, מהם נוכו דמי ביטוח
לאומי. התובעת זוכתה בדמי ביטוח (ולא בביטוח בריאות ממלכתי)
לתקופה 10/15 ואילך וכן לתקופה 12/19 עד 2/22, זאת בכפוף לטענת
הנתבע אודות התישנות.
טז. ביום 9/11/22 התובעת הודיעה כי יש להמשיך לראות בה כתושבת
ישראל, במיוחד לצורך המשך זכאות לשרותי בריאות בישראל.
יז. התובעת מילאה שאלון תשובות ביום 27/11/22.
יח. ביום 4/12/22 הודיע הנתבע לתובעת כי החלטתו בעינה עומדת וכי אין
לראות בתובעת כתושבת ישראל משנת 2012, בשל זיקות מועטות לארץ.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 4763-01-23

05 אוגוסט 2026

4.

בכתב התביעה עתרה התובעת כי הנתבע יכיר בה כתושבת גם בחלוף 10 שנים לשהייתה בחו"ל ועד למועד שבו היא צפויה לחזור לארץ. לחלופין עתרה להחזרת דמי הביטוח ששילמה מעת יציאתה מהארץ בשנת 2012 ולחלופין, משנת 2017.

5.

בישיבת 12/4/26 הודיעה התובעת כי שאלת התושבות אינה רלבנטית עוד, מסיבה כלכלית גרידא. כך נרשם מפי התובעת:

... מאחר שלא הייתי יכולה לשלם היום 4 שנים רטרוא. זה היה רלוונטי לשנת 2022 ואם זה ייפתר בזמן סביר אז גם 2023. אני לא מבקשת להיות תושבת היום כי אין לי דרך לשלם. אני רציתי מאוד להיות תושבת לפי מה שנאמר לי מהמל"ל לאורך כל השנים. אף אחד לא אמר לי שזה חריג ואף אחד לא אמר לי 10 שנים. נאמר לי כל עוד אני בלימודים אני צריכה להעביר את אישור השהייה שלי. התחלתי ללמוד לדוקטורט. התקשרתי ואמרתי להם את זה והם אמרו שאין בעיה שאשלח אישור ויחזירו לי את התושבות וזה מה שעשיתי. יום אחרי זה היא נלקחה והוחזרה.

לאור דברים אלה הודיע ב"כ התובעת כי התובעת זונחת את סוגיית התושבות ועומדת רק על השבת דמי ביטוח.

6.

אלה טענות התובעת כפי שהובאו בסיכומים:

- א. החלטת הנתבע להפסיק את התושבות של התובעת נעשתה שלא כדין ושלא בהתאם לכללים קבועים וברורים. התובעת קיבלה את הרושם שהחלטה על תושבות תעמוד לה עד לסיום לימודיה וכלכלה את צעדיה בהתאם. לו היתה יודעת שהחלטה זו תחומה בזמן, היתה שוקלת צעדיה.
- ב. התובעת קיבלה מהנתבע בתוך פרק זמן קצר, מספר החלטות סותרות ובלתי עקביות.
- ג. המידע שקיבלה התובעת מהנתבע לאורך השנים היה מידע שגוי. התובעת שינתה מצבה לרעה בעקבות כך.
- ד. מר ורסנו לא הצביע בעדותו על מקור נורמטיבי המאפשר לנתבע לשלול תושבות לאחר עשר שנים, כפי שנעשה במקרה של התובעת.
- ה. החלטות הנתבע בעניינה של התובעת ניתנו באופן שרירותי ולא כמצופה מרשות ציבורית המחויבת לכללי המשפט המנהלי לרבות חובת שוויון והגינות. על הנתבע חלה חובת גילוי מוגברת, וחובה זו הופרה בנוגע לתובעת.

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 23-01-4763

05 אוגוסט 2026

- 1 ו. התובעת מבקשת לקבוע כי היא אינה תושבת ישראל החל ממועד עזיבתה
2 את הארץ ולכל הפחות החל משנת 2017 שהם חמש שנים לאחר שעזבה
3 את הארץ. כתוצאה מכך זכאית להשבת דמי ביטוח ששילמה לאורך
4 השנים, משנת 2012 ולחלופין משנת 2017 ועד למועד ביטול התושבות
5 בשנת 2022.
- 6
- 7 7. אלה טענות הנתבע כפי שעולות מכתבי הטענות ומהסיכומים:
8 א. התובעת הגישה בקשה לקבלת החזר דמי ביטוח, בשנת 2022, בהתייחס
9 לשנת 2015 ואילך. הנתבע השיב לתובעת סכומים עבור החודשים שבהם
10 נגבו דמי ביטוח בכפל.
- 11 ב. ההחזר בוצע עבור דמי ביטוח בלבד. התובעת אינה זכאית להחזר עבור
12 דמי ביטוח בריאות, שאינם כלולים באמנה בין ישראל לבריטניה.
- 13 ג. ההחזר בוצע כדין ובהתאם להוראות ההתיישנות שבחוק.
- 14 ד. התובעת זנחה את התביעה לעניין התושבות ולכן טענותיה בסיכומים
15 לעניין פרק הזמן שלאחריו מבוטלת תושבות, מהוות הרחבת חזית ואינן
16 דרושות להכרעה בהליך.
- 17
- 18 8. לאחר עיון בחומר שבתיק ובטענות הצדדים, להלן פסק הדין.
- 19 התובעת טענה בכתב התביעה שתי טענות חלופיות. האחת – כי יש לראות בה
20 תושבת מהמועד שבו עזבה את ישראל בשנת 2012 ועד למועד שבו תחזור
21 לישראל (לדבריה מתכוננת לחזור בשנת 2027). טענה זו נזנחה על ידי התובעת
22 כפי שעולה מפרוטוקול דיון ההוכחות.
- 23 עומדת לדיון אם כן, הטענה החלופית ולפיה, לאור העובדה שלפי קביעת המל"ל
24 התובעת אינה תושבת, הרי שעל הנתבע להחזיר את דמי הביטוח שגבה ממנה
25 לאורך השנים החל משנת 2012 ולחלופין משנת 2017.
- 26
- 27 התובעת מפנה למכתבים ולהחלטות סותרות שניתנו בעניינה על ידי המל"ל.
- 28 אכן, במכתב מיום 30/1/18 הודעה לה על הפסקת התושבות החל מיום 1/10/17,
29 במכתב מיום 7/11/22 הודע על הפסקת התושבות החל מיום 10/18, במכתב
30 מיום 8/11/22 הודע על הפסקת התושבות החל מיום 22/3/22. במכתב נוסף

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 4763-01-23

05 אוגוסט 2026

- 1 מיום 12/12/22 הודעה כי החלטת הנתבע בעינה עומדת וכי התובעת אינה
2 תושבת ישראל מיום 21/3/22, דהיינו – 10 שנים לאחר שעזבה את ישראל.
3
4 9. ביום 13/11/22 התובעת הגישה למל"ל תביעה להשבת דמי הביטוח, החלמינואר
5 2012. במסגרת הסיכומים בתיק כאן עתרה להשבת דמי ביטוח משנת 2012
6 וחלופין, משנת 2017, בחלוף 5 שנים לשהייה בבריטניה.
7
8 10. בהתאם לאמור בתע"צ, בוצע החזר של דמי הביטוח בגין חודשים שבהם הוצגו
9 למל"ל תלושי שכר בחו"ל (לחודשים 1-2/15, 4-6/15, 9-10/15, 12/19-2/22 וכן
10 לתקופה 12/19 עד 2/22).
11
12 11. ממכלול הראיות עולה כי לאורך השנים, עד שנת 2022, התובעת היתה רשומה
13 במל"ל כתושבת ישראל. ככזו, היתה עליה חובה לשלם דמי ביטוח.
14 לראשונה בשנת 2022 הודע לתובעת כי לא יראו בה יותר כתושבת ישראל, החל
15 משנת 2022.
16 בהתאם לנהלים במל"ל, מי שיוצא מהארץ ללימודים, יראו בו כתושב ישראל
17 למשך חמש שנים בלבד, ובמקרה של התובעת – עד שנת 2017.
18 בישיבת 14/12/25 הסביר מר ורסנו כי הנתבע החליט להעתר לבקשות של
19 התובעת, לאור פניות רבות מצידה ולאור תקופת הקורונה, ולראות בה כתושבת
20 ישראל לעוד 5 שנים נוספות, סה"כ 10 שנים, עד שנת 2022.
21
22 12. התובעת נהנתה ממעמד של תושבת ישראל, אף ששהתה בחו"ל במשך עשר
23 שנים, למדה ועבדה בחו"ל וגידלה את ביתה. למעמד תושב בישראל יש יתרונות
24 רבים ולא בכדי התובעת ביקשה, בתביעה המקורית, להאריך את התקופה עד
25 לסיום הלימודים.
26 התובעת חזרה בה מהסעד של המשך התושבות, אך ורק בשל שיקול כלכלי. לזו
27 הטענה של התובעת בטרם חזרה בה, היתה כי שעה שאין הנחיה ברורה המדברת
28 על הכרה למשך 10 שנים, הרי שהתובעת זכאית למעשה להכרה בה כתושבת עד
29 לתום הלימודים. זו היתה הטענה העיקרית של התובעת, אשר מטעמים
30 פרקטיים בלבד, התובעת זנחה אותה.
31

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ב"ל 23-01-4763

05 אוגוסט 2026

13. שעה שהתובעת היא שביקשה להאריך את התקופה בה תחשב תושבת, והנתבע
נעתר לבקשתה, הרי שאין מקום לאפשר לתובעת לחזור בה מהבקשות שהגישה
לאורך השנים. כאמור, למעמד של תושב ישראל יש יתרונות רבים שהתובעת
נהנתה מהם ולראיה – ביקשה לקבל אותם לפרק זמן נוסף מעבר לעשר שנים.
יש להניח כי במהלך עשר השנים התובעת נהנתה מזכויות של תושב בישראל,
בעת הביקורים שלה בארץ, לרבות טיפולים רפואיים כפי שטען מר ורסנו ולא
נשלל על ידי התובעת. אחרת לא היתה עומדת על הבקשה להאריך את התושבות
מעבר לעשר שנים. מכל מקום, עצם המעמד של תושבות בישראל מקנה זכויות
למבוטח בין אם הוא נהנה מהן בפועל ובין אם בפוטנציאל.
לא ניתן לאפשר מצב שבו אדם מבקש להכיר בו כתושב ולאחר שבקשתו
התקבלה והוא נהנה ממעמד של תושב ישראל, חוזר בו ומבקש לקבל בחזרה את
דמי הביטוח. מדובר בהתנהלות חסרת תום לב שאין לאשרה.
ראו לעניין זה עבל (ארצי) 12546-06-16 פייגין – המוסד לביטוח לאומי
(27/3/18), עבל (ארצי) 38430-04-18 גולדז'ק – המוסד לביטוח לאומי (4/7/19)
14. לאור האמור, אין מקום להשיב לתובעת את דמי הביטוח ששילמה במהלך
השנים שבהם הוגדרה כתושבת ישראל, זאת עד לשנת 2022 שאז בוטלה
התושבות.
15. לאור האמור, התביעה נדחית.
אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ב אב תשפ"ו, (05 אוגוסט 2026), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

נציגת ציבור מעסיקים
גב' נאוה לוי

הדס יהלום,
שופטת בכירה

נציגת ציבור עובדים
גב' אסנת חסיד

24
25
26